

«The Grand Old Party» i Trumps tid: Det republikanske partiet som personalistisk parti

«The Grand Old Party» in the Age of Trump: The Republican Party as a Personalistic Party

Hilmar Mjelde

Seniorforsker, NORCE

himj@norceresearch.no

Sammendrag

I denne artikkelen diskuterer jeg hvordan Det republikanske partiet i USA under Donald Trumps ledelse har blitt et personalistisk parti. Personalistiske partier kjennetegnes av lederens personlige dominans og en svak partiorganisasjon. På landsmøtet 2020 droppet partiet å vedta nytt partiprogram og stilte seg bak Trumps Amerika Først-agenda, grunnet hans ekstraordinære popularitet blant egne velgere og ubestridte interne stilling blant partifellene. Partior-ganisasjonen RNC har blitt uadskillelig fra Trumps personlige valgkapparat.

Nøkkelord

Det republikanske partiet, Donald Trump, Personalistiske partier, Populisme, Trumpisme

Abstract

In this article I discuss how the Republican Party in the U.S. under Donald Trump's leadership has become a personalistic party. Such parties are defined by a dominant leader and a weak party organization. At the 2020 national convention, the party dispensed with producing a new program and declared 'enthusiastic' support for Trump's America First agenda, due to his extraordinary popularity with the party's voters and his uncontested position among fellow Republicans. The Republican National Committee has become indistinguishable from Trump's personal campaign apparatus.

Keywords

The Republican Party, Donald Trump, Personalistic Parties, Populism, Trumpism

... I alone can fix it¹

Donald Trump

Innledning

Som den sjette av USAs 45 presidenter som fikk færre folkestemmer enn motkandidaten² og den tredje stilt for riksrett³, kunne Donald Trumps grep om presidentmakten synes skjør.

1. Sitatet er fra landsmøtetalen 2016 (ABC News 2016).
2. De fem øvrige er John Quincy Adams (1824), Rutherford B. Hayes (1876), Benjamin Harrison (1888), John F. Kennedy (1960) og George W. Bush (2000). Kennedy regnes ofte ikke med, men om folkestemmene i Alabama hadde blitt delt opp i henhold til hvordan valgmennene der stemte, ville Richard M. Nixon samlet ha fått flest folkestemmer på landsbasis (Gaines 2001).
3. De andre to var Andrew Johnson (1868) og Bill Clinton (1998). Ingen av dem ble dømt og avsatt.

Trump fremstod i lange perioder som tilskuer til at COVID-19-pandemien herjet landet som om Spanskesyken i 1918, Depresjonen på 1930-tallet og raseopptøyene i 1968 inntraff på én og samme tid. Per 23. juli 2020 hadde utfordrer Joe Biden et ni prosentpoengs forsprang på gjennomsnittet av de nasjonale målingene.⁴ Det var følgelig en skadeskutt amerikansk president som sommeren 2020 skulle renomineres av Det republikanske partiet for en ny periode som partileder, regjeringssjef og statsoverhode. Samtidig inntraff i juli to hendelser som er symptomatiske for Trumps uvanlige personlige dominans innad i Det republikanske partiet. I det republikanske primærvalget til Senatet i Alabama vant nykommeren og fotballtreneren Tommy Tuberville en overlegen seier over tidligere justisminister Jeff Sessions. Den svært konservative Sessions representerte Alabama i Senatet fra 1997 til 2017 og var en av delstatens mest populære politikere. Mens Sessions falt i unåde hos Trump da han trådte til side i Russland-granskningen grunnet habilitetshensyn, var Tubervilles primære budskap at han lovet alltid å støtte president Trump.⁵ I et gruppemøte i den republikanske delegasjonen i Representantenes hus fikk erkekonservative Liz Cheney – andre nestleder for partiet i kammeret og datter av tidligere visepresident Dick Cheney – en krass irettesettelse av flere partifeller for ikke å være lojal nok mot president Trump, til tross for at Cheney stemmer i overensstemmelse med Trumps ståsted i 96 prosent av kongressavstemningene (Five Thirty Eight 2020). En hovedårsak var hennes forsvar av smittevernssjefen Anthony Fauci, hvis ærlige analyser av koronavirus-situasjonen i USA var til bry for Trumps skjønning og valgkampbudskap. Kongresspolitikeren Matt Gaetz krevde at Cheney gikk av som partileder (Fandos 2020). I denne kommentarartikkelen spør jeg derfor: Har Det republikanske partiet i USA under Trumps ledelse blitt et personalistisk parti?

Mitt svar er ja. Personalistiske partier har to hovedkjennetegn: Lederens ekstraordinære personlige dominans og svak partiorganisasjon (Kostadinova og Levitt 2014). Jeg diskuterer i det følgende hvordan Det republikanske partiet ved Republican National Committee (RNC) – presidentgreinen av den tredelte nasjonale partiorganisasjonen – på landsmøtet 2020 *offisielt* droppet å vedta nytt partiprogram og heller stilte seg 'entusiastisk' bak Trumps Amerika Først-agenda. Dette var mulig gjort av Trumps ekstraordinære popularitet blant de republikanske velgerne, som i tur også sikrer ham bortimot full lojalitet blant partifellene i Kongressen. På organisasjonsfronten erklærte også RNC i 2019 sin fulle og hele støtte til president Trumps gjenvalg, til tross for at RNC normalt skal være nøytral i forkant av primærvalgene av hensyn til eventuelle interne motkandidater. Partiets generalsekretær, Ronna McDaniel, har også gått uvanlig langt for å demonstrere sin personlige lojalitet til Trump. Neste seksjon tar for seg personalistiske partier som type og konseptuelt rammeverk for analysen.

Personalistiske partier

Forskjellen på et parti som underordner seg presidenten og et personalistisk parti, er at førstnevnte beholder sin separate politiske merkevare, separat fra presidenten, mens sistnevnte ikke gjør det. Som regjeringssjef, statsoverhode, øverstkommanderende for de væpnede styrkene, partileder, veto-aktør i den lovgivende prosessen og den aktøren media organiserer sin nyhetsdekning av politikken rundt, dominerer enhver president både amerikansk politikk og partiet sitt. Likevel representerer partiene en politisk identitet og ideologi på tvers av presidentskapene som de enkelte presidentene forvalter og setter sitt forgjengelige per-

4. https://www.realclearpolitics.com/epolls/2020/president/us/general_election_trump_vs_biden-6247.html.

5. https://www.youtube.com/watch?v=eu4ThT22_wo.

sonlige preg på, men ikke erstatter. Politiske partier konseptualiseres og klassifiseres som regel ut fra organisatorisk struktur, ideologi og sosiale og politiske skillelinjer og strategiske veivalg (se for eksempel Katz og Mair 1994; Key 1964; Lipset og Rokkan 1967; Strøm 1990). I organisasjonsorienterte tilnærminger er et springende punkt hvorvidt det er organisasjonen i seg selv eller lederen som står i sentrum. Motsatsen til et personalistisk parti er et institusjonalisert parti, hvor partiorganisasjonen har en egenverdi og det foreligger klare retningslinjer for den interne aktiviteten som etterfølges (Harmel, Svåsand og Mjelde 2018). Forskningslitteraturen om personalistiske partier tar følgelig utgangspunkt i lederens sterke stilling i partiorganisasjonen og elektoratet. Diamond og Gunther (2001: 28-29) karakteriserer slike partier som organisasjoner som startes eller overtas av en politisk leder for å realisere hans eller hennes politiske ambisjoner om nasjonal makt. Selve partiorganisasjonen er 'svak, grunn eller opportunistisk' (s. 28). Denne forståelsen ligger konseptuelt nær det Levitt (2012) kaller 'valgbevegelser' – løst organiserte politiske grupper som startes for å få valgt en lederfigur som de er avhengig og dominert av. Ignazi (1996: 552) kaller personalistiske partier 'ikke-parti-partier' ('the «nonpartisan party»') hvis organisasjon er "«ubetydelig» vis-a-vis lederen'. Det finnes ikke en institusjonalisert beslutningstakingsprosess eller noen struktur for medlemsrekruttering og -deltakelse. Mangelen på internt partidemokrati vektlegges også av Scarrow (2005: 16), som understreker at tilhengerne gjerne ser det som en styrke å ha en fristilt karismatisk leder som en merkevare det er lett å selge inn til velgerne. Tilsvarende mener Blondel og Thiebault (2010) at vi har med personalisert lederskap å gjøre når partilederen besitter stor personlig makt og samtidig er en stemmesanker i seg selv.

Min analyse tar utgangspunkt i Kostadinova og Levitts (2014) utførlige konseptualisering av personalistiske partier som definert av følgende to attributter:⁶

1. *Lederens personlige dominans.* Lederen er en politisk entreprenør som grunnlegger eller tar over et politisk parti for å fremme sin personlige agenda. Han eller hun er ofte karismatisk og har angivelig ekstraordinære lederevner. Han eller hun bestemmer i praksis partiets politiske kurs, har avgjørende innflytelse over viktige beslutninger, sterk personlig støtte blant partiets velgere og stor uformell, men legitim makt (i.e. autoritet) over partiets øvrige politikere, særlig i nasjonalforsamlingen;
2. *Svak partiorganisasjon.* Partiorganisasjonen har underutviklede organisatoriske strukturer, der formaliserte prosedyrer for interne aktiviteter og beslutningstaking ikke er institusjonaliserte og i verste fall bare ignoreres. I et nystartet parti eksisterer bare organisatoriske strukturer i det omfang lederen måtte ønske, og i etablerte partier innretter partiorganisasjonen seg i stor grad etter lederens preferanser og blir et redskap for vedkommende.

Av de mange eksemplene på personalistiske partier i nyere tid, og fra hele verden, er Silvio Berlusconi's *Forza Italia*, Benazir Bhuttos *Pakistan People's Party*, Thaksin Shinawatras *Thai Rak Thai*, Hugo Chávez' *Movimiento V República*, Vladimir Putins *Yedinaya Rossiya*, Geert Wilders' *Partij voor de Vrijheid* og Emmanuel Macrons *La République En Marche!*. I Skandinavia ble begge de to fremskrittspartiene grunnlagt som henholdsvis Mogens Glistrups og Anders Langes personlige partier. Hans Jørgen Lysglimt Johansens *Alliansen* er et nyere eksempel.

6. Partisystem/politisk system utgjør en viktig kontekstuell faktor her. Partiorganisasjoner vil være ulikt bygd opp i føderalstater vs. i enhetsstater, og i parlamentariske vs. i presidensielle regimer.

Det republikanske partiet: Trumps overtakelse

1. Trumps personlige dominans

I forhold til det første definatoriske kjennetegnet er det tre relaterte momenter som gjør Det republikanske partiet personalistisk: Partiet har helt og fullt adoptert Trumps politiske agenda, den ekstraordinære støtten til Trump blant partiets velgere og hans sterke, uformelle makt over partiets øvrige politikere. Ifølge Skowronek (1997) var George Washington, Thomas Jefferson, Andrew Jackson, Abraham Lincoln, Franklin D. Roosevelt og Ronald Reagan alle paradigmeskapende presidenter som redefinerte samtidens forståelse av de viktigste utfordringene og løsningene på disse. Siden 1980 har reaganismen satt den politiske dagsordenen i USA. Nyliberal økonomisk politikk, sosialkonservatisme og en idealistisk utenrikspolitikk på basis av overveldende militær kapasitet avløste knappe 50 år med fellesskapsorientert New Deal-politikk. Både George H. W. Bush og George W. Bush så seg som forvaltere av Reagans arv, og Tea Party-bevegelsen oppstod i 2009 som en mer radikal variant av reaganismen for å drive tilbake en stadig ekspanderende føderalstat.

For første gang siden grunnleggelsen i 1856 droppet Det republikanske partiet på landsmøtet 2020 det som konseptuelt definerer et parti: Å tilby velgerne et (eget) politisk program. Partiet bestemte seg simpelthen for ikke å lage og gi ut et nytt politisk program, men kunngjorde i stedet at det ville 'fortsette å entusiastisk støtte presidentens Amerika Først-agenda' fra 2016 (Porter 2020) Det lederen mener, mener altså partiet. Essensen i den agendaen er nativistisk nasjonalisme. Trump har aldri vært en prinsippfast ideolog og sågar byttet partitilhørighet en rekke ganger (Gillin 2015), men fra 1980 og fremover har han i økende grad trådt frem som en nasjonalist/nativist med autoritære tilbøyeligheter. Før 2015 utmerket han seg med anti-frihandelsretorikk mot Japan, kravet om dødsstraff for fem uskyldige afro-amerikanere og latinere i den såkalte Central Park Five-episoden og kravet om at president Obama måtte bevise at han var amerikansk. Signaturløftene til Trump i presidentvalgekampen var å bygge mur på grensen mot Mexico for å holde kriminelle utlendinger ute og å forby alle muslimer innreise til USA for å bekjempe jihadistisk terrorisme. Som president har han innfridd begge løftene, om enn ikke i det omfang han kunne ønske grunnet motstand fra Demokratene, strammet inn den øvrige innvandringspolitikken og for øvrig bedt fire fargede kvinnelige kongresspolitikere – alle amerikanske statsborgere – om å dra tilbake til der de kom fra. Under slagordet 'America First' har Trump trukket USA ut av internasjonalt klimasamarbeid, atomavtalen med Iran, frihandelsavtalen TPP, NAFTA-samarbeidet (som han reforhandlet), Verdens Helseorganisasjon og gått til handelskrig mot Kina, særlig ved utstrakt bruk av straffetoll på kinesiske varer.

At partiet nå har droppet å vedta nytt program og i stedet stilt seg bak Trumps, skyldes i stor grad at Trump er ekstraordinært populær blant de republikanske velgerne. En avgjørende viktig faktor for en presidents stilling blant partiets folkevalgte er graden av støtte han har hos partiets velgere (Edwards og Wayne 2010), og uttalelsen hans i 2016 om at '[j]eg kunne ha stått midt på 5. aveny og skutt noen og ikke mistet velgere', ser knapt ut til å ha vært en overdrivelse. I første halvår av 2020 var i snitt 91 prosent av republikanske velgere fornøyd med Trumps innsats som president (Baum 2020), og ved siste måling 12. august 90 prosent (Gallup 2020). Til sammenligning var 69 prosent av republikanerne fornøyd med Bush i første halvår av 2008. I snitt var 78 prosent av republikanerne fornøyd med Bush i hans andre fireårsperiode som president, mot 86 prosent i snitt for Trump i hans tre og et halvt første år. Faktisk er den gjennomsnittlige tilfredsheten med Trump blant partifellene høyere enn for noen annen president siden Eisenhower (1953-1961), uavhengig av parti (Baum 2020).

Derfor kan Trump regne med bortimot full lojalitet blant den store majoriteten av partifellene. Kongresspolitikerne er uavhengig valgte og skal representere en institusjo-

nell motvekt til presidentembetet, men partiinstitusjonen forener hvor Grunnloven separerer, spesielt i en polarisert tid. De fleste kongresspolitikere representerer også helrøde eller helblå valgkretser, hvor bøygen å runde er nominasjonsvalget, ikke generalvalget. De frykter følgelig ikke å bli renominert om de går mot Trump.⁷ Ikke en eneste republikaner i Representantens hus stemte i 2019 for å åpne riksrettsundersøkelse mot Trump for at han (angivelig) misbrakte statens interesser og ressurser for egen politisk vinning. Til sammenligning stemte 31 demokrater for å åpne riksrettsundersøkelse mot president Clinton i 1998, til tross for at Clinton hadde ca. 15-20 prosentpoeng høyere støtte på meningsmålingene enn Trump (Baker 2019). Clinton hadde større allmenn velgerappell, men svakere grep om eget parti. Trumps støtte i primærvalgene til Kongressen er altså et svært ettertraktet gode, og kandidaten Trump støttet har som regel vunnet, selv om mange av disse valgene ikke anses som kompetitive og statistikken er mer tvetydig i de få kompetitive primærvalgene (Tures 2020). Skjebnen til de republikanske kongresspolitikere som har trosset Trump er instruktiv. Trumps to fremste kritikere i Kongressen, senatorne Jeff Flake og Bob Corker, søkte ikke gjenvalg i 2018. Den ledende konservative årskonferansen, CPAC, gjorde det klart at senator Mitt Romney – partiets presidentkandidat i 2012 – ikke ville bli invitert til 2020-samlingen, fordi han stemte for å kalle inn flere vitner i riksrettssaken mot Trump. Romney har siden 2016 vært en av-og-på-kritiker av Trump.

Tradisjonelle konservative har nå enten forlatt partiet og driver aktivt valgkamp mot Trump, for eksempel med aksjonskomitéene *The Lincoln Project* og *43 Alumni for Biden*⁸, eller har, som partiets kongressledere, avfunnet seg med situasjonen og gleder seg over at Trump tross alt utnevner konservative dommere og senker skattene. Statsviteren Cas Mudde (2017) hevder sarkastisk at partilederne er kollektivt rammet av Stockholm-syndromet.

2. RNCs organisatoriske lojalitet

Amerikanske partiorganisasjoners struktur gjenspeiler føderalismen og maktodelingsprinsippet og kan ikke sammenlignes med norske. Nasjonalt har hvert av de to partiene tre organisasjoner – én for hvert av kongresskamrene og én for utøvende gren, og deres primære funksjon er å gi støtte i valgkampen for å få valgt inn flest mulig representanter og senatorer samt å vinne eller beholde Det hvite hus. Formelt partimedlemskap finnes ikke, og partiene har ingen enkelt leder når de ikke har presidenten (Katz og Kolodny 1994). Presidentvalg er dermed også partiledervalg.

Forut for den programmatisk lojaliteten til Trump som partiet erklærte på landsmøtet, hadde partiet rigget seg om for å hjelpe ham mest mulig. Den interne motstanden blant partielitene mot Trump var stor helt frem til det ble klart at han ville vinne primærvalget og bli partiets presidentkandidat i 2016. RNC ble da en viktig organisatorisk ressurs for Trump i valgkampen, og etter valgseieren utpekte han Ronna Romney McDaniel til generalsekretær, slik vinnende presidentkandidater får. Trump har nå full kontroll over RNC, som i 2019 erklærte sin fulle og hele støtte til president Trumps gjenvalg, til tross for at RNC vanligvis forholder seg nøytral i forkant av primærvalgene av hensyn til eventuelle interne motkandidater. Trumps separate, personlige valgkampapparat har også tatt kontrollen over partiets infrastruktur for velgerdata- og pengeinnsamling (Hakim og Thrush 2020). McDaniel, som er Mitt Romneys niese, har selv gått uvanlig langt for å demonstrere sin personlige lojalitet til Trump. Hun sluttet å bruke 'Romney' som mellomnavn offentlig etter at Trump ba henne

7. Stemmegivningen i Kongressen er generelt delt langs den partipolitiske skillelinjen, uavhengig av president. Jeg bruker derfor ikke den som indikator.

8. '43' viser til George W. Bush som den 43. presidenten.

om å gjøre det, og da Mitt Romney som nyvalgt senator kritiserte Trump i en kronikk i 2019, gikk McDaniel ut med en offentlig irettesettelse av sin onkel (Stracqualursi 2019).

Trump's kontroll over RNC speiler hans ubestridte stilling i partiet for øvrig. Både RNC og motparten DNC (Democratic National Committee) har tidvis hatt sterke, selvstendige ledere som har vedlikeholdt og videreutviklet partiorganisasjonen i opposisjon. RNC er imidlertid nå vanskelig å skille fra det øvrige apparatet rundt Trump, især valgkamporganisasjonen.

På delstatsplan valgte Det republikanske partiet i flere delstater å avlyse primærvalget for presidentvalget. Tilsvarende har skjedd under andre presidenter, men dette understreker likevel at partiet nå er Trumps.

Forklaringer og Det republikanske partiet etter Trump

Jeg vil trekke frem fem sentrale faktorer som har muliggjort Trumps personlige kontroll over Det republikanske partiet. For det første har det amerikanske presidentembetet blitt stadig sterkere siden 1930-tallet, da presidenten tilsidesatte Kongressen som den viktigste aktøren i amerikansk politikk. I dag regjerer presidentene primært gjennom bruk av unilateral eksekutivmakt (Mjelde 2016), og Trump utvidet den radikalt da han i 2019 erklærte nasjonal unntakstilstand for å bygge muren på Mexico-grensen. Med sin sterk-mann-tilnærming til politikk opphører skillet mellom Trumps person og ham som president, som spissformulert gjør hans ord til lov innad i partiet. For det andre fører primærvalgssystemet til et sterkt personfokus. Som outsider beseiret Trump først det republikanske partietablisementet og deretter Demokratene med et løfte om å bygge USA slik han hadde bygd bygninger, heller enn å kjempe for partiprogrammet. Han fikk dermed et mandat til å gi partiet og USA, vel, Trump. For det tredje mestret han som reality-TV-stjerne en allerede svært medialisert politikk, som har gjort det mulig for ham å dominere amerikansk offentlighet og sin samtid mer enn noen annen president i moderne tid. For det fjerde muliggjorde den populistiske tidsånden hans personalistiske lederskap etter at finanskrisen, USAs overmot i Midtøsten og en fastlåst politisk situasjon i hovedstaden diskrediterte begge de to partiene. For det femte er celebritet en kjemperessurs i den kjendisorienterte amerikanske populærkulturen. Som jeg spissformulert pleier å si på foredrag: Donald Trump har ikke velgere, han har fans. Hans personlige magnetisme gjør at studiet av president Trump også involverer forskningsfeltet fan-studier.

Reprimanden av Liz Cheney var også startskuddet for den interne kampen om partiets fremtid etter Trump. Senatoren Josh Hawley og Tom Cotton og nevnte Matt Gaetz representerer den nasjonalistiske pro-Trump-fløyen, mens senator Marco Rubio og tidligere FN-ambassadør Nikki Haley innser at partiet må utvide sin appell til ikke-hvite velgere for å forbli kompetitiv i et stadig mer mangfoldig USA. En Biden-seier i 2020 vil bety at Trump trolig ses som nok en opposisjonell president – en ubuden gjest – i det hardt prøvede, men stadig gjeldende Reagan-paradigmet. Åtte år med Trump betyr etter min vurdering at han har innledet et syvende paradigme i amerikansk politisk historie. Spørsmålet er da hvordan trumpismen vil se ut uten Trump selv, og om Det republikanske partiet da igjen vil sverge lojalitet til en ideologi snarere enn en person.

Referanser

- ABC News. (2016, 22. juli). FULL TEXT: Donald Trump's 2016 Republican National Convention Speech. Hentet 25. juli 2020 fra <http://abcnews.go.com/Politics/full-text-donald-trumps-2016-republican-national-convention/story?id=40786529>
- Baker, P. (2019, 14. desember). Clinton's Impeachment Was Suspenseful. Trump's Grip on G.O.P. Means His Won't Be. Hentet 25. juli 2020 fra <https://www.nytimes.com/2019/12/14/us/politics/trump-clinton-impeachment.html>
- Baum, M. A. (2020, 28. juni). Even now, Trump still has approval ratings far higher than George Bush. Here's why. Hentet 25. juli 2020 fra <https://www.latimes.com/opinion/story/2020-06-28/donald-trump-approval-ratings-election>
- Blondel, J. & J.-L. Thiebault (2010). Political Leadership, Parties and Citizens: The Personalisation of Leadership. New York: Routledge.
- Diamond, L. & R. Gunther. (2001). «Types and Functions of Parties». I Political Parties and Democracy, av Larry Diamond & Richard Gunther, 3-39. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Edwards, G. C. & S. J. Wayne (2010). Presidential Leadership: Politics and Policy Making. Boston: Cengage Learning.
- Fandos, N. (2020, 21. juli). Republicans Heap Criticism on Liz Cheney, Calling Her Disloyal to Trump. Hentet 23. juli 2020 fra <https://www.nytimes.com/2020/07/21/us/politics/liz-cheney-house-republicans.html>
- Five Thirty Eight. (2020). Tracking Congress In The Age Of Trump. Hentet 25. juli 2020 fra <https://projects.fivethirtyeight.com/congress-trump-score/liz-cheney/>
- Gaines, B. J. (2001). «Popular Myths About Popular Vote-Electoral College Splits.» *PS: Political Science & Politics*, 34(1), 71-75. <https://doi.org/10.1017/S1049096501000105>
- Gallup (2020). Presidential Job Approval Center. Hentet 28. august 2020 fra <https://news.gallup.com/interactives/185273/r.aspx>
- Gillin, J. (2015, 24. august). Says Donald Trump «was a Democrat longer in the last decade than he was a Republican.». Hentet 23. juli 2020 fra <https://www.politifact.com/factchecks/2015/aug/24/jeb-bush/bush-says-trump-was-democrat-longer-republican-las/>
- Hakim, D. & G. Thrush. (2020, 09. mars). How the Trump Campaign Took Over the G.O.P. Hentet 23. juli 2020 fra <https://www.nytimes.com/2020/03/09/us/trump-campaign-brad-parscale.html>
- Harmel, R., L. Svåsand & H. Mjelde. (2018). Institutionalisation (and De-Institutionalisation) of Right-Wing Protest Parties. Colchester: ECPR Press.
- Ignazi, P. (1996). «The Crisis of Parties and the Rise of New Political Parties.» *Party Politics*, 2(4), 549-566. <https://doi.org/10.1177/1354068896002004007>
- Katz, R. S. & R. Kolodny. (1994). «Party Organization as an Empty Vessel: Parties in American Politics». I How Parties Organize: Change and Adaption in Party Organizations in Western Democracies, av Richard S. Katz & Peter Mair, 23-50. London: Sage.
- Katz, R. S. & P. Mair. (1994). How Parties Organize: Change and Adaption in Party Organizations in Western Democracies. London: Sage.
- Key, V. O. (1964). Politics, Parties and Pressure Groups. New York: Crowell.
- Kostadinova, T. & B. Levitt. (2014). «Toward a Theory of Personalist Parties: Concept Formation and Theory Building.» *Politics & Policy*, 42(4), 490-512. <https://doi.org/10.1111/polp.12081>
- Levitt, B. (2012). Power in the Balance: Presidents, Parties and Legislatures in Peru and Beyond. Notre Dame: University of Notre Dame Press.
- Lipset, S. M. & S. Rokkan (1967). Party Systems and Voter Alignments: Cross-National Perspectives. New York: Free Press.

- Mjelde, H. L. (2016). «Amerikansk presidentmakt i en polarisert kontekst.» *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift*, 32(1), 82-91. [10.18261/issn.1504-2936-2016-01-04](https://doi.org/10.18261/issn.1504-2936-2016-01-04)
- Mudde, C. (2017). *The Far Right in America*. New York: Routledge.
- Porter, T. (2020, 24. august). Republicans will not adopt a new platform at this week's convention and will instead pledge to 'enthusiastically' support Trump. Hentet 28. august 2020 fra <https://www.businessinsider.com/gop-platform-at-rnc-pledge-trump-support-20208?r=US&IR=T>
- Scarrow, S. E. (2005). *Political Parties and Democracy in Theoretical and Practical Perspective: Implementing Intra-Party Democracy*. Boston: National Democratic Institute.
- Skowronek, S. (1997). *The Politics Presidents Make: Leadership from John Adams to Bill Clinton*. Cambridge, Mass: Belknap Press.
- Stracqualursi, V. (2019, 02. januar). RNC chair Ronna McDaniel sides with Trump over her uncle Mitt Romney after op-ed. Hentet 25. juli 2020 fra <https://edition.cnn.com/2019/01/02/politics/ronna-mcdaniel-rnc-mitt-romney-donald-trump/index.html>
- Strøm, K. (1990). «A Behavioral Theory of Competitive Political Parties*.» *American Journal of Political Science*, 34(2), 565-598. <https://doi.org/10.2307/2111461>
- Tures, J. A. (2020, 22. juli). That '88 and 2' Endorsement Record Trump Brags About? Try 6-6. Hentet 23. juli 2020 fra <https://www.politico.com/news/magazine/2020/07/22/trump-endorsement-record-376468>